

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุงเปื่อย -
ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานีเขต 5 ใน
สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

Academic Administration of Educational Institution Administrator in
Bupuai – Yangyai Schools Group Under The Jurisdiction of The
Office of Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office
5 During The Covid 19

พัฒนาการ เนียมชัยภูมิ¹, สุรางคณา มั่นยานนท์²
phattanakan Niamchaiyaphum¹, Surangkana Manyanon²
มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย¹⁻²
Ratchathani University, Thailand¹⁻²
Email: phattanakan1989@gmail.com¹

Received : March 21, 2024;

Revised : February 21, 2025;

Accepted : April 13, 2025

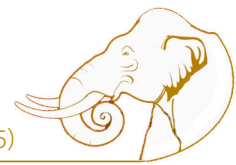
บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุงเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(Covid 19) โดยศึกษาจากประชากร คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุงเปื่อย - ยางใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารนำหลักสูตรมาปรับใช้ให้ทันต่อ
สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการเกิดโรคระบาดที่มีความอันตรายถึงแก่ชีวิต พร้อมทั้งวางแผน
ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (2) ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์หรือออน
แฮนด์ การจัดทำใบงาน การส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อลดความ
เสี่ยงในการได้รับเชื้อ 3) ใช้การวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับสถานการณ์ ลดความ
เข้มข้นลง 4) การนิเทศใช้การที่หลากหลาย เช่น การใช้แอปพลิเคชัน หรือแพลตฟอร์มอื่นๆ เพื่อช่วยให้การ
นิเทศมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคอีกด้วย 5) สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อและ
นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ผู้บริหารโรงเรียน; เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

Abstract

This research aimed to study the academic Administration of the educational institution AdminisTrator in Bupuai – Yangyai Schools Group under The jurisdiction of the office of Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5 During the Covid 19 in the semester 1 academic year of 2023. The samples used in study were 97 heads of directors and teachers. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire of 50 items, The statistics included frequency, percentage, mean and standard deviation. The research findings were as follows:

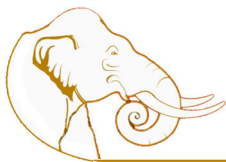
1) academic Administration of educational institution AdminisTrator in Bupuai – Yangyai Schools Group under The jurisdiction of the office of Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 5 During the Covid 19 in the semester 1 academic year of 2023 as a whole and in individual aspects were at high levels.

2) Guidelines for academic administration development include 1) Administrators should adopt existing curriculum to keep pace with changing situations, especially the deadly epidemic, in a timely manner, as well as plan, improve and develop the curriculum continuously 2) Encourage online or on-hand instruction. Worksheet preparation Encouraging students Self-study through various platforms to reduce the risk of being convinced because schools are the places at highest risk of spreading germs 3) Diversified measurements and assessments should be used to suit the situation and reduce the intensity in accordance with the epidemic situation. 4) Supervision should have a variety of methods, such as using Zoom applications or other platforms, to help supervision be more effective and prevent the spread of germs 5) Encourage teachers to produce new media and learning management to be more effective.

Keywords: Educational Administration; School Director; Corona Virus 2019

บทนำ

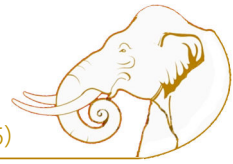
งานวิชาการเป็นงานที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มุ่งให้กระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการด้านการศึกษาได้อย่างอิสระ มีความรวดเร็วในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดจนการประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงถือเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการบริหารงานวิชาการเพราะงานวิชาการได้ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพล้วนขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงนักเรียนให้มีคุณภาพ มี ความรู้มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้ มูนา จารง (2560) กล่าวว่าหากเปรียบงานแผนงานเป็นสมองเป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือ หัวใจของสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกไม่ได้รับการ

จะบริหารงานวิชาการให้ ประสพผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียนหากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไรดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ การบริหารงานวิชาการจะเกิด ประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2561) กล่าวถึง ความสำคัญอย่างยิ่ง ของการพัฒนาระบบบริหารต่าง ๆ ของ การศึกษาและวิชาการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณลักษณะและทักษะในอนาคต ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นหัวใจหลักสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน ผู้บริหารย่อม ต้องผลักดันให้คุณภาพทางวิชาการ เป็นการปฏิบัติงานที่จะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาทีมงานวิชาการ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ตลอดจนการนำกระบวนการบริหารที่ทันสมัย ความเป็น ผู้บริหารมืออาชีพ พร้อมทั้งจะขับเคลื่อนภารกิจและขยายการดำเนินงานวิชาการเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลทาง วิชาการในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้ประสพผลสำเร็จเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย ควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรตลอดจนการประเมินและติดตาม งานต่าง ๆ ในโรงเรียน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารวิชาการอีกอย่างหนึ่งคือครู เพราะครูเป็นผู้ จัดการกระบวนการเรียนรู้และทำการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า งานวิชาการในโรงเรียนจะ มีประสิทธิภาพเพียงใดจะขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ได้ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง โดยมีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว เชื้อไวรัสมีการกลายพันธุ์แบ่งเป็นสายพันธุ์แยกย่อยหลายสายพันธุ์สามารถหลบ เลี่ยงภูมิคุ้มกันของร่างกายได้ดีจึงเป็นสาเหตุให้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) แพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การพัฒนายาวัคซีนเพื่อป้องกันการติดเชื้อมีประสิทธิภาพลดลง (กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2563) องค์การอนามัยโลกจึงประกาศให้โรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม พุทธศักราช 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) กระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันทำให้มนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว เทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ส่งผลทำให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอน แบบออนไซต์ (On-site) ได้ตามปกติ

ประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 หลังจากนั้นเริ่มตรวจพบผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นในสถานที่ต่าง รัฐบาลจึงประกาศกำหนดแนวทางการปฏิบัติโดยเฉพาะ สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงสูงที่อาจจะมีการแพร่ระบาด ของเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ได้ในกลุ่มเด็กไปยังบุคคลในบ้าน หากมีการระบาดในกลุ่มเด็กขึ้นจะมี ผลกระทบ ในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อจากเด็ก กระทรวงศึกษาธิการ (รัฐบาลไทย, 2563) ได้ เสนอแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในโรงเรียน โดยให้ตระหนักถึง การป้องกันการระบาดภายใน โรงเรียน สุขอนามัยของนักเรียนการผ่อนปรนการลาป่วยให้กับครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อมี อาการป่วย นอกจากนั้นการเว้นระยะห่างทางสังคมเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง โดยให้มีการจัด ห้องเรียนแบบเว้นระยะห่างและแบบสลับวันมาเรียน ยกเลิกกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมากเช่น

กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ และที่สำคัญยังส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนช่องทางออนไลน์อีกด้วย นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึง ความสำคัญในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ปีการศึกษา 2563 และประกาศเพิ่มเติมในปีการศึกษา 2565 กระทรวงศึกษาธิการ (2565) เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนกฤษฎา บุญภักดี (2563) ได้เสนอ แนวคิดที่สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการ พัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบ ออนไลน์100% โดยงดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มทุกกิจกรรมเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนจากแบบปกติมาเป็นแบบออนไลน์

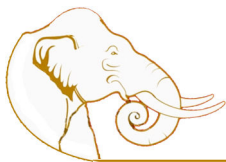
จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่ส่งผลกระทบต่องานบริหารวิชาการผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุญเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) 5 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ว่าอยู่ในระดับใดและเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุญเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) เพื่อเตรียมรับมือในกรณีที่เกิดการระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุญเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุญเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

การทบทวนวรรณกรรม

ตามกฎกระทรวงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ว่า “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการดำเนินงานงบประมาณ ด้านการดำเนินงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) จึงกล่าวได้ว่า การบริหารโรงเรียน มีความจำเป็นเพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ เป็นภารกิจ

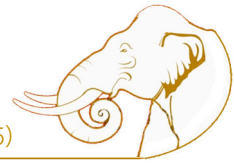

หน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำศาสตร์และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้านอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ประกอบด้วย 17 ประการ ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

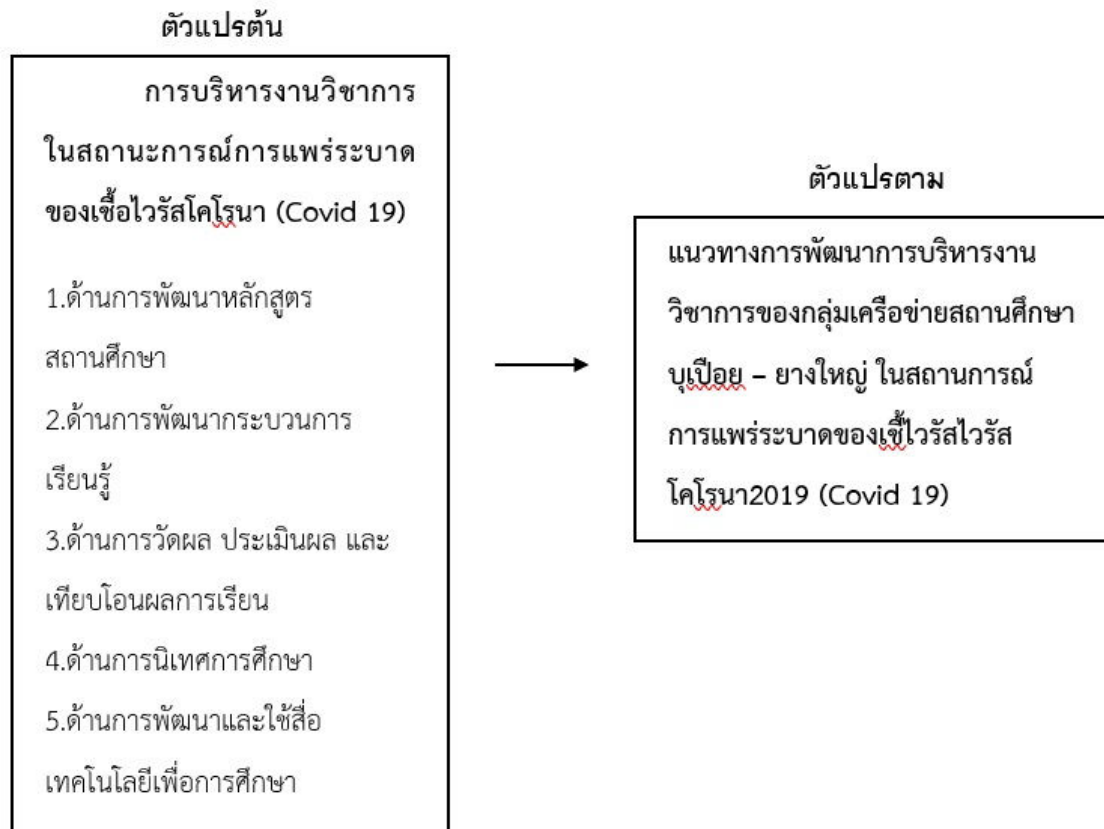
สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทยที่เริ่มพบผู้ติดเชื้อในวันที่ 13 มกราคม 2563 และได้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในชุมชนหรือสถานที่ที่มีการรวมตัวของประชาชนจำนวนมาก รวมถึงในสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนมีการสัมผัสและใกล้ชิดกันทั้งระหว่างนักเรียน ระหว่างครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังมีการสัมผัสและติดเชื้อยังเป็นบุคคลที่สามารถแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ไปสู่ครอบครัวได้อีกด้วย รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน โดยการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่เช่น ออนไลน์ (Online) ออนแฮนด์ (Onhand) ออนดีมานด์ (Ondemand) นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนทำได้อย่างจำกัด โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่ผู้เรียนหลายคนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ขาดแคลนอุปกรณ์และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ที่ส่งผลกระทบในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) มากที่สุด 5 ด้าน ประกอบด้วย ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นด้านที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

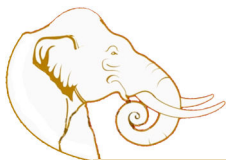
งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณทำการเก็บข้อมูลในปีการศึกษา 2563 ประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ทั้งหมด ประกอบด้วยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายจำนวน 7 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครู จำนวน 90 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 97 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุษบะ - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งสิ้น 50 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .98

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุษบะ - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1 นำหนังสือจากคณะบดีมหาวิทยาลัย มหาวิทาลัยราชธานี ประสานไปยังโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษา บุษบะ - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบุษบะวิทาลัย โรงเรียนบ้านยางใหญ่ โรงเรียนบ้านแก้งโดน โรงเรียนตชด.บ้านเกษตรสมบูรณ์ โรงเรียนบ้านดงกระซุ โรงเรียนบ้านบุษบะ และโรงเรียนบ้านโนนสว่าง

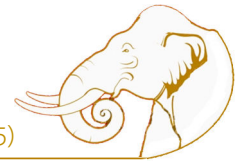
2 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการส่งลิ้งค์แบบสอบถามไปให้ผู้ให้ข้อมูล

4. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุษบะ - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุษบะ - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) สรุปผลการวิจัย ดังนี้

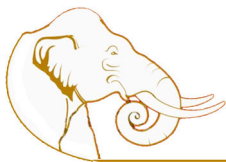
ตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.94	.47	ปานกลาง	4
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.08	.50	มาก	3
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3.87	.50	ปานกลาง	5
ด้านการนิเทศการศึกษา	4.16	.41	มาก	2
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.47	.45	มาก	1
รวม	4.10	.46	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ดังนี้ (1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .45) 2) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .41) 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .47) และด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .50)

2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) สรุปเป็นรายด้าน ดังนี้ มีข้อเสนอการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรนำหลักสูตรที่มีอยู่มาปรับใช้ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการเกิดโรคระบาดที่มีความอันตรายถึงแก่ชีวิตอย่างทันท่วงที พร้อมทั้งวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์หรือออนไลน์ การจัดทำใบงาน การส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงในการได้รับเชื้อเพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงที่สุดในการแพร่เชื้อโรค
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรใช้การวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลาย เข้ากับสถานการณ์ ลดความเข้มข้นลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดของโรค
4. ด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศควรมีวิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้แอปพลิเคชัน Zoom หรือแพลตฟอร์มอื่น ๆ เพื่อช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพร้อมทั้งเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคอีกด้วย
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกหรือช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นมากยิ่งขึ้น

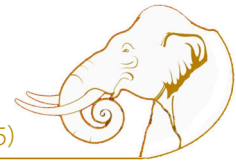
อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนไม่มีการพัฒนามากนักเพียงแต่นำหลักสูตรที่มีมาปรับใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์แม้จะมีการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ไม่ได้ผลตามเป้าหมายเท่าที่ควรเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ครูไม่มีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเท่าที่ควร ขาดการจัดอบรมในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรให้แก่ครู ส่งผลให้ผลการวิจัยออกมาอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลการวิจัยของ UNESCO (2000) ที่มีการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรของบางประเทศในทวีปเอเชีย พบว่า มีการเกิดปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควร ไม่สนใจการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ไม่มีการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างจริงจังและเป็นระบบ บางครั้งพบว่าหลักสูตรขาดประสิทธิภาพไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากผู้บริหารในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ ให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ มีการประชุมวางแผนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) อย่างเป็นระบบ ถึงแม้จะไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติแต่ก็มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่ถึงแม้ว่านักเรียนบางคนจะขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเข้าถึงแหล่งความรู้แต่ครูก็มีการจัดตั้งกลุ่มย่อยของนักเรียนที่มีบ้านใกล้เคียงกันให้สามารถเดินทางไปศึกษาด้วยกันได้ ทำให้ผลของการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ธิดาทิพย์ ประทุมทิพย์ และคณะ (2565) ที่ทำการวิจัยเรื่องสภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพนม พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง

กระทันหันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารให้ความสำคัญและพร้อมให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะได้ในทุกสถานการณ์

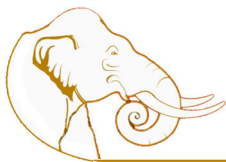
1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ที่มีการประกาศหยุดเรียนเป็นเวลานานและบ่อยครั้ง การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเหมือนในสถานการณ์ปกติ รูปแบบการวัดผล ประเมินผลแม้จะใช้วิธีการที่หลากหลายแต่ไม่มีวิธีใดที่สามารถทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การนับเวลาเรียนต้องมีการปรับความยืดหยุ่นตามแต่สถานการณ์ซึ่งยืดหยุ่นจนบางครั้งจำเป็นต้องให้นักเรียนทุกคนผ่านการประเมินทั้ง ๆ ที่นักเรียนไม่ได้รับความรู้ตามมาตรฐาน ไม่มีคุณภาพ ผลการเรียนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ตกต่ำสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคิด มานะคิด และคณะ (2554) ที่ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ที่พบว่า ผลการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี อยู่ในระดับมาก เพราะการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ในสถานการณ์ปกติย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ให้ความสำคัญและมีการกำกับติดตามออกนิเทศอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ ทั้งถึง มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินผลการนิเทศของครูทุกคน ส่งผลให้มุมมองของครูที่มีต่อผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีฟ้า ศรีพรหม (2556) ที่ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จังหวัดอุบลราชธานี จากผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ผู้บริหารมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและเพื่อเพิ่มเส้นทางการเข้าถึงการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ผู้บริหารจัดอบรมแบบออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้แก่ครู สนับสนุนเงินทุนเพื่อใช้พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีให้มีความหลากหลาย โดยเฉพาะครูอาวุโสที่ส่วนมากจะยังขาดทักษะในด้านเทคโนโลยีอยู่มากส่งผลให้ครูมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นสามารถผลิตสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พรหมมน พินทุสมิต (2560) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

จากผลการวิจัยพบว่า การวิจัยในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปือย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) สรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

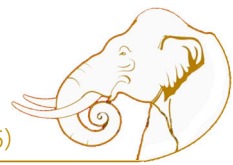

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) คือ ผู้บริหารจะต้องนำหลักสูตรที่มีอยู่มาปรับใช้ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการเกิดโรคระบาดที่มีความอันตรายถึงแก่ชีวิตอย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ อวศยา แสงทอง (2564) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีต้องอาศัยประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหารและบุคลากรรวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) คือ ผู้บริหารและครูจะต้องจัดเวลาเรียนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม คำนึงถึงความปลอดภัยของครูและนักเรียนเป็นอันดับแรก ประชุมวางแผนในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับ ชลิตา มิ่งขวัญ (2563) ที่กล่าวว่าในยุคสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมดิจิทัล 4.0 เทคโนโลยีถูกพัฒนาให้อำนวยความสะดวกมากยิ่งขึ้น เว็บไซต์เป็นช่องทางหนึ่งในการนำเสนอข้อมูล แบบออนไลน์ ที่ทำให้เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานที่ที่มีการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการฝึกอบรมออนไลน์จะทำให้ผู้ที่เข้าฝึกอบรมสามารถทบทวนความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา รวมทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายในการเข้าอบรมของบุคลากร

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) คือ ใช้การวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลาย เข้ากับสถานการณ์ สอดคล้องกับ สิทธิชัย ใจสุข (2562) ที่ศึกษาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กล่าวว่าผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของ ประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้จริง

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ การจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้แอปพลิเคชัน Zoom หรือแพลตฟอร์มอื่น ๆ เพื่อช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กำกับติดตามนักเรียนที่มีปัญหาด้านอุปกรณ์การเรียนในรูปแบบออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ตหรือคอมพิวเตอร์ เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือนักเรียนและนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในกรณีที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคในอนาคตซึ่งทั้งหมดนี้ต้องพึ่งพาผู้บริหารซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายเป็นหลัก สอดคล้องกับ ช่อลัดดา ลิ้มมา(2561) ที่ศึกษาการศึกษาบทบาทการนิเทศภายในและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของครูผู้สอน ที่พบว่าการบริหารจัดการองค์การผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนด

จุดมุ่งหมาย วางแผนและกำหนดเป้าหมายตลอดจนวิธีการดำเนินงาน เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางเพื่อให้การบริหารองค์การบรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐ

2.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจัดทำสื่อการสอนในรูปแบบวิดีโอหรือสไลด์เพื่อประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ด้านงบประมาณให้ครูเพื่อใช้ในการจัดทำสื่อ จัดอบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้แก่ครูเพราะครูบางท่านยังขาดทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เช่น Zoom, Microsoft Team , Google Meet , Google Class Room สอดคล้องกับลัทธิธรรมวินัย ศรีนวลจันทร์ (2561) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่ดีขึ้นซึ่งผู้บริหารต้องเล็งเห็นความสำคัญและจัดอบรมครูเกี่ยวกับเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารและครูจะต้องตระหนักและเตรียมพร้อมรับกับสถานการณ์ที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันอยู่ตลอดเวลาตลอดเวลา

1.2 จัดทำแผนการรับมือในกรณีที่เกิดการระบาดของโรคขึ้นอย่างฉับพลัน เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาดในอนาคต

1.3 เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับการเรียนออนไลน์

1.4 มีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อยู่ตลอดเวลา มีความพร้อมด้านอุปกรณ์และสื่อที่จำเป็น อาจใช้การเรียนผ่านระบบ DLTV ไปงานร่วมด้วย

1.5 ผู้บริหารจะต้องสนับสนุน ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในกรณีเกิดการระบาดของโรคในอนาคต

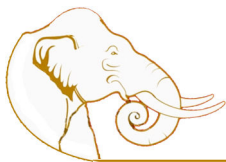
1.6 ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป เพื่อที่จะสามารถแนะนำครูและบุคลากรทางการศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ควรมีความรู้ และจัดทำหลักสูตรแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และได้ดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้อง

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรมีการเยี่ยมชั้นเรียน หรือ นิเทศภายในสถานศึกษาแต่ละบุคคล เพื่อปรับปรุงแก้ไข การจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ

2.3 ด้านการวัดผลและเทียบโอนผลการเรียน มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องเข้าใจในระเบียบการเทียบโอน เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนและพัฒนาวิชาชีพตามกลุ่มสาระฯ

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารงาน ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี

2.6 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

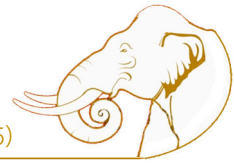
3.1 ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19)

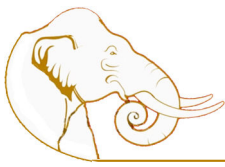
3.3 ควรศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา บุเปื่อย - ยางใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ด้วยตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ขนาดสถานศึกษา ตำแหน่ง ระดับการศึกษา อายุราชการ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
- _____. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
- _____. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562.
- ชลิตา มิ่งขวัญ. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการ ออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ ของนักศึกษาปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ช่อลัดดา สิมมา. (2561). ที่ศึกษาการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของครูผู้สอน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ณัฐณิกันต์ ทองโคตร และ วานิช ประเสริฐพร. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 10(37). 113-123.
- ณัฐยานี ทองดอนเกรียง และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2566). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. *วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี*. 5(2). 2751-2760.
- ธัญญาภรณ์ นาจำปา. (2564). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ฉันทาภรณ์ สังข์เมือง (2565). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- ปรีดีถรณ์ กองนาคุ. (2564). *การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- พัทธมน สระแก้ว. ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และ สุรัชย์ ปิยานุกุล. (2560). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ และนานาชาติ 2560 มหาวิทยาลัยขอนแก่น: 1540-1548.*
- พิมลพรรณ กุลาสา. ณัฏสวรรณ ธนาพงษ์อนันต์ และ รังสรรค์ โฉมยา. (2559). สภาพ ปัญหา และแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 10(2). 110-123.
- โรงเรียนบ้านหนองแสง. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว. โรงเรียนดำรงสินอุทิศ. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำโดมใหญ่. โรงเรียนบ้านแหมะเจริญ. โรงเรียนบ้านสมสะอาด. โรงเรียนบ้านหนองสำราญ. โรงเรียนประชาสามัคคี. โรงเรียนเมืองเดช. โรงเรียนเวตะวันวิทยา และ โรงเรียนอนุบาลนาคนาสุมทรเดชอุดม. (2565). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2565. อุบลราชธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*
- ลัดดาวรรณ ศรีนวลจันทร์. (2561). *ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- แววตา ชุ่มอิม. (2562). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.*
- ศุภสุตรา หารวงษา. (2566). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

- สิทธิชัย ใจสุข. (2562). โปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อัฒพร อรรถงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- อวัศยา แสงทอง. (2564). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทรวาส (คุขประสารราษฎร์).
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- Krejcie. R. V.. & Morgan. D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement. 30(3). 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>